

**ადგილობრივი შრომის ბაზარი და
დასაქმება პროფესიული განათლებით**

DOI - 10.36962/ecs105/3/2022-118

გიორგი მამულაშვილი,
სტუ დოქტორანტი
mamulashvili.gio@gtu.ge

თინათინ იაშვილი,
მეცნიერ-ხელმძღვანელი
სოციალურ მეცნიერებათა დოქტორი,
სტუ პროფესორი
iashvili.tina@gmail.com

რეზიუმე

ნებისმიერი ქვეყნის ეკონომიკური ზრდის დაჩქარებისთვის ერთ-ერთი გადამწყვეტი მნიშვნელობა შრომის ბაზრის ეფექტიან ფუნქციონირებას აქვს. კერძო სექტორის სტიმულირების პარალელურად, აუცილებელია დასაქმების ბაზრის მაღალკვალიფიციური კადრით გაჯერება და ამისათვის რიგი ღონისძიებების გატარება. ბიზნესზე ორიენტირებული ეკონომიკური რეფორმებისა და მაკროეკონომიკური სტაბილურობის შედეგად, ბოლო წლებში საქართველომ მიაღწია ეკონომიკური განვითარების მნიშვნელოვან ზრდას. მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყანა მუდმივი გამოწვევების წინაშე დგას და ბოლო წლებში რეგიონში ეკონომიკური შოკებიც შეინიშნება, უნდა ითქვას, რომ საქართველომ შეინარჩუნა ეკონომიკური სტაბილურობა. თუ არ ჩავთვლით კორონა ვირუსით განპირობებულ მსოფლიო კრიზისს და აღნიშნულით გამოწვეულ რიგ ეკონომიკურ პრობლემებს ქვეყანაში. აღნიშნულის მიუხედავად საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგნოზით, 2019-2023 წლებში საშუალო ვადიანი პერსპექტივისთვის მშპ-ის რეალური ზრდა 4.9% უნდა იყოს. თუმცა, პანდემიიდან

ან გამომდინარე, შესაძლებელია საერთო სურათი დრამატულად შეცვლილი და შემცირებული იყოს.

საკვანძო სიტყვები: დასაქმების ბაზარი, ეკონომიკური ზრდა, ეკონომიკური რეფორმები, კვალიფიციური სამუშაო ძალა.

ძირითადი ტექსტი

სიახლე არ იქნება თუ ვიტყვით, რომ 2009 წლიდან საქართველოში უმუშევრობის დონე სტაბილურად შემცირებისკენ სვლით შეინიშნება, თუმცა მუდმივად არის პრობლემები, რომელიც ქალებისა და დაბალი კვალიფიკაციის მქონე ადამიანების დასაქმებას უკავშირდება. აქვე არ უნდა გამოგვჩვენოს თვითდასაქმებული ადამიანების რიცხვი, რომელთა საქმიანობა ეხება საკუთარ მეურნეობებში მუშაობას და მათი, როგორც თვითდასაქმებულების ერთიანი ფორმალიზებული ბაზა არ გაგვანჩნია.

დასაქმების პრობლემებით დაინტერესებული ადამიანების აზრით, აუცილებელია დასაქმების ბაზარზე საჭიროებების დადგენა და იმის გაანალიზება, თუ რომელი პროფესიის ადამიანებით არის გაჯერებული ესა თუ ის დარგი და რომელი მიმართულებით გვჭირდება უფრო მეტი პროფესიონალი. დამსაქმებულების აზრით, საკმაოდ ეფექტიანია კადრების გადამზადების პრაქტიკა ადგილზე, ორგანიზაციასა თუ საწარმოში. ასევე, კიდევ ერთი კვლევის მიხედვით, რომელიც დამსაქმებელთა განწყობების შესასწავლად განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ინიციატივით, დონორი და პარტნიორი ორგანიზაციების დახმარებით უკვე რამდენიმეჯერმე განხორცილდა, ძირითად პრობლემად დამსაქმებლის მოთხოვნებსა და პროფესიული განათლების მქონე პირების კვალიფიკაციას შორის შეუსაბამობა დადგინდა. შესაბამისად საქართველოში დამსაქმებლისათვის ხშირ შემთხვევაში პრობლემატურია გარკვეული პროფესიების ადამიანების მოძიება, რაც ამცირებს დასაქმებული ადამიანების რაოდენობას. საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სააგენტოს 2021 წლის მონაცემებით ქვეყანაში უმუშევრობის დონე საგრძნობლად მაღალია – 20,6% , რაც თავისთავად ცხადია არასახარბიელო რიცხვია.

საქართველოს ხელისუფლებას მიზნად აქვს დასახული გა-
ატაროს შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკა, რომელიც მიზ-
ნად ისახავს მოიძიოს რაც შეიძლება მეტი სამუშაო ადგილი სა-
მუშაოს მაძიებელთათვის. ამ კუთხით სახელმწიფოს მთავარი
ინსტრუმენტი საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებისა
და დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაც-
ვის სამინისტროს მმართველის სფეროში მოქმედი დასაქმების
ხელშეწყობის სახელმწიფო სააგენტო. დასაქმების ხელშეწყო-
ბის სახელმწიფო სააგენტო ქვეყნის მასშტაბით უზრუნელ-
ყოფს სამუშაოს მაძიებელთა ინდივიდუალურ მიღებას, მათი
საჭიროებების გათვალისწინებით კონკრეტული ვაკანსიების
შეთავაზებას, სამუშაოს მაძიებელთათვის კარიერის დაგეგმვის
ინდივიდუალური სერვისების განხორციელებას. სააგენტო საქ-
მიანობის ეფექტურად განხორციელებისთვის იყენებს მის მი-
ერვე ადმინისტრირებულ შრომის ბაზრის საინფორმაციო სის-
ტემას www.worknet.gov.ge, რომელიც შესაძლებელს ხდის თავი
მოუყაროს ყველა სამუშაოს მაძიებელს, ვისაც სახელმწიფოს
მხარდაჭერა სჭირდება. საქართველოში დასაქმების ხელშეწყო-
ბის პროგრამები წლების განმავლობაში მიმბმული იყო მიზნობ-
რივი სოციალური დახმარების პროგრამებს, რაც ძალიან დიდ
სირთულეებს უქმნიდა დასაქმების ჯანსაღ პროცესს. კერძოდ,
მიზნობრივი სოციალური დახმარების მიმღები პირი, რომელ-
საც სახელმწიფოს მხრიდან კონკრეტულ სოციალურ საკითხში
სჭირდებოდა მხარდაჭერა, სისტემაში არსებული წესის გამო
ხვდებოდა სამუშაოს მაძიებელთა ერთიან სისტემაში, რაც შე-
უძლებელს ხდიდა რეალურად დასაქმების მსურველი მოქლა-
ქეების ბაზის ეფექტურად მუშაობას. მაგალითად, მოქალაქე,
რომელსაც სახელმწიფოს მხრიდან არასრულწლოვანი შვილე-
ბისთვის სოციალური დახმარება სჭირდებოდა და ამ მიზნით
სოციალური შემწეობის მიმღებად რეგისტრირდებოდა, მის-
თვის სავალდებულო იყო სამუშაოს მაძიებლადაც დარეგის-
ტრირებულიყო. ერთის მხრივ ეს შეიძლება მისთვის თეორიული
შანსი იყო დაეწყო სამსახური და მიეღო შემოსავალი, თუმცა ინ-
დივიდუალური კონსულტირების სერვისის არარსებობის გამო

მათი სისტემაში პირობითი რეგისტრაცია ყოველგვარ რეალურ საფუძველს სცდებოდა. ახალი მიდგომის მიხედვით, სოციალურად დაუცველი სამუშაოს მაძიებელი სახელმწიფოს მხადრატებით უნდა გადავიდეს სოციალურად დაუცველის მდგომარეობიდან დასაქმებულის სტატუსის მქონე მდგომარეობაში. ასევე არანაკლებ მნიშვნელოვანია შრომის ბაზარზე გენდერული თანასწორობის საკითხი და ქალების გააქტიურება ისეთი პროფესიების მიმართულებით, რომელიც საზოგადოებაში სტერეოტიპულად მხოლოდ მამაკაცის საქმეა. საქართველოს შრომისა და დასაქმების პოლიტიკის ეროვნული სტრატეგიის მიხედვით, მოხდება ქალთა შრომითი უფლებების გაუმჯობესება და სოციალური გარანტიების შექმნა.

REFERENCES:

1. Unemployment rate 2021 National Statistics Office of Georgia (last verified on 23.02.2022) <https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/683/dasakmeba-umushevroba>
2. Report of the State Employment Promotion Agency <https://moh.gov.ge/uploads/files/2021/Dasaqmebis-xelshewyobis-saagentos-angarishi--2020-2021.pdf>
3. Labor Market Management Information System <http://worknet.gov.ge/>

LOCAL LABOR MARKET AND EMPLOYMENT WITH VOCATIONAL EDUCATION

Giorgi Mamulashvili

PhD Student of GTU
mamulashvili.gio@gtu.ge

Tinatin Iashvili

Scientific Supervisor, GTU Professor
The Faculty of Business Technologies
iashvili.tina@gmail.com

RESUME

One of the crucial factors for accelerating the economic growth of any country is the efficient functioning of the labor market. In parallel with stimulating the private sector, it is necessary to saturate the employment market with highly qualified staff and take a number of measures to do so. As a result of business-oriented economic reforms and macroeconomic stability, Georgia has achieved significant economic growth in recent years. Despite the fact that the country is facing constant challenges and economic shocks have been observed in the region in recent years, it must be said that Georgia has maintained economic stability. If we do not take into account the global crisis caused by the Corona virus and the number of economic problems caused by it in the country. Despite this, the International Monetary Fund forecasts that real GDP growth for the medium-term outlook for 2019-2023 should be 4.9%. However, due to the pandemic, the overall picture can be dramatically altered and reduced.

Keywords: Employment market, economic growth, economic reforms, qualified labor force.